
KOHNSTAMM
INSTITUUT

Nederlandse
resultaten
PIAAC 2023

Marieke Buisman

KOHNSTAMMINSTITUUT.NL

PIAAC 2023

Kernvaardigheden van volwassenen
Resultaten van de Nederlandse survey 2023

In het kort

1

Taal en rekenvaardigheden op niveau 1: waar hebben we het over?

2

Trends

3

Kenmerken van volwassenen met lage niveaus van basisvaardigheden

4

66-plussers: wat werkt in het bereik van deze groep?

Het belang van
basisvaardigheden

Hoe gaan mensen op of onder niveau 1 in het dagelijks leven om met informatie?

1

Voor **taalvaardigheid** geldt dat volwassenen eenvoudige informatie uit korte zinnen en teksten halen. Bijvoorbeeld: beoordelen of een zin klopt, informatie in een advertentie opzoeken of online relevante links vinden.

2

...maar moeite hebben met het lezen van langere teksten, om verschillende soorten informatie met elkaar te vergelijken en deze verschillen te interpreteren.

3

Voor **rekenvaardigheid** geldt dat volwassenen eenvoudige basisberekeningen kunnen uitvoeren in herkenbare contexten. Bijvoorbeeld tellen of sorteren van getallen, vergelijken van getallen met eenvoudige decimalen of rekenen met percentages als 50%

4

...maar moeite hebben met berekeningen die uit meerdere stappen bestaan, of met het interpreteren van rekenkundige informatie in complexere presentatievormen (zoals cirkel- of staafdiagrammen).

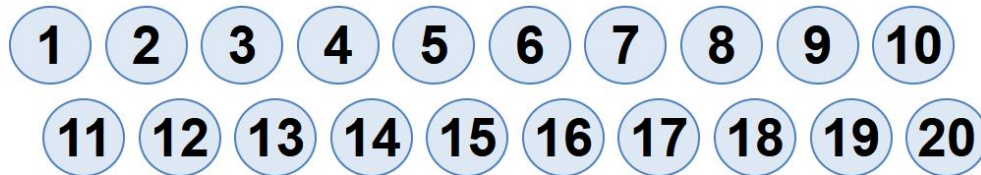
onder niveau 1

Ingezonden brief

Aan de redactie: Gisteren werd bekend dat de prijs van een buskaart stijgt. De prijs zal toenemen met twintig procent vanaf volgende vrouw/maand. Als iemand die elke dag de bus neemt, ben ik boos over deze voet/stijging. Ik snap dat de prijs van benzine/student omhoog is gegaan. Ik snap ook dat reizigers een eerlijke prijs/slang moeten betalen voor de bus. Ik wil best wat meer betalen omdat ik de bus nodig heb om naar mijn object/werk te gaan. Maar een stijging/neef van twintig procent is te veel.

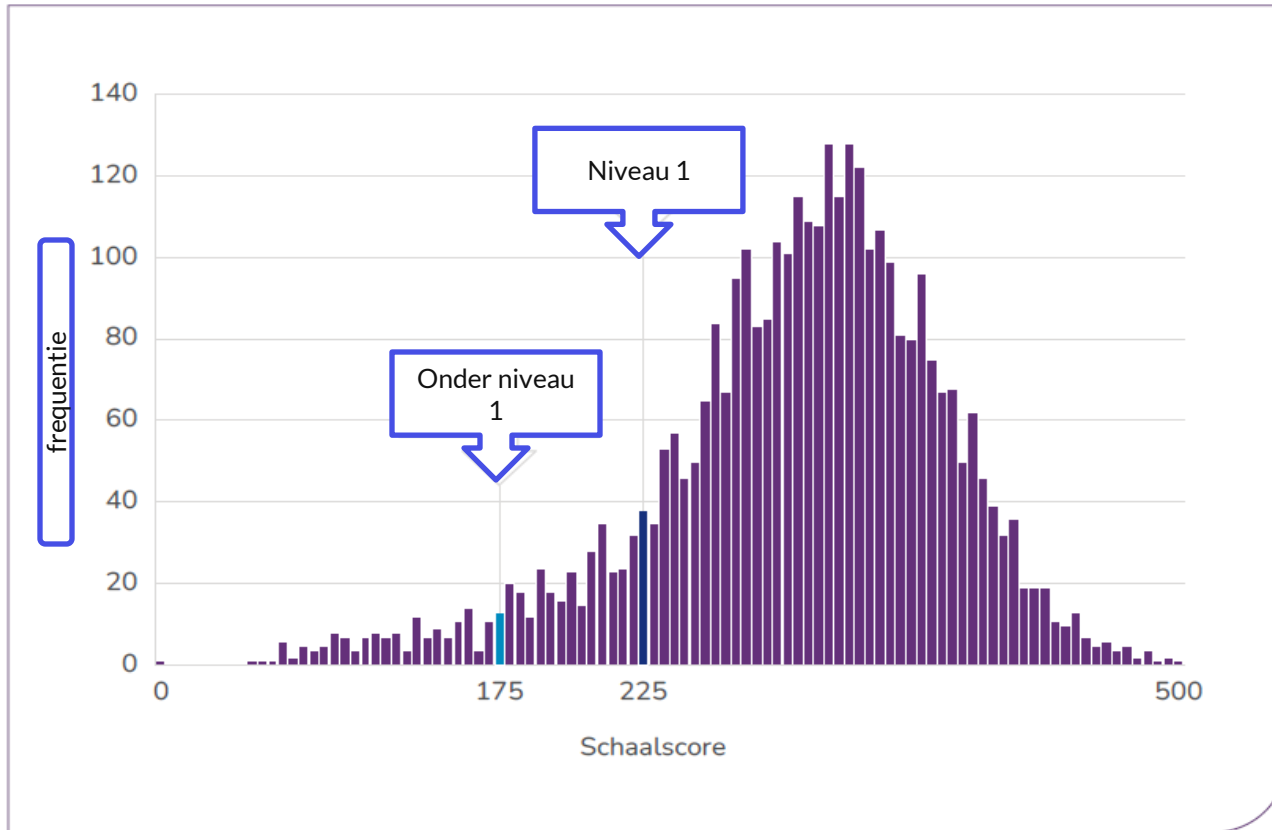
Lees het artikel.

Als u in een zin twee onderstreepte woorden ziet, tik dan op één woord dat de zin logisch maakt.

Hoeveel?

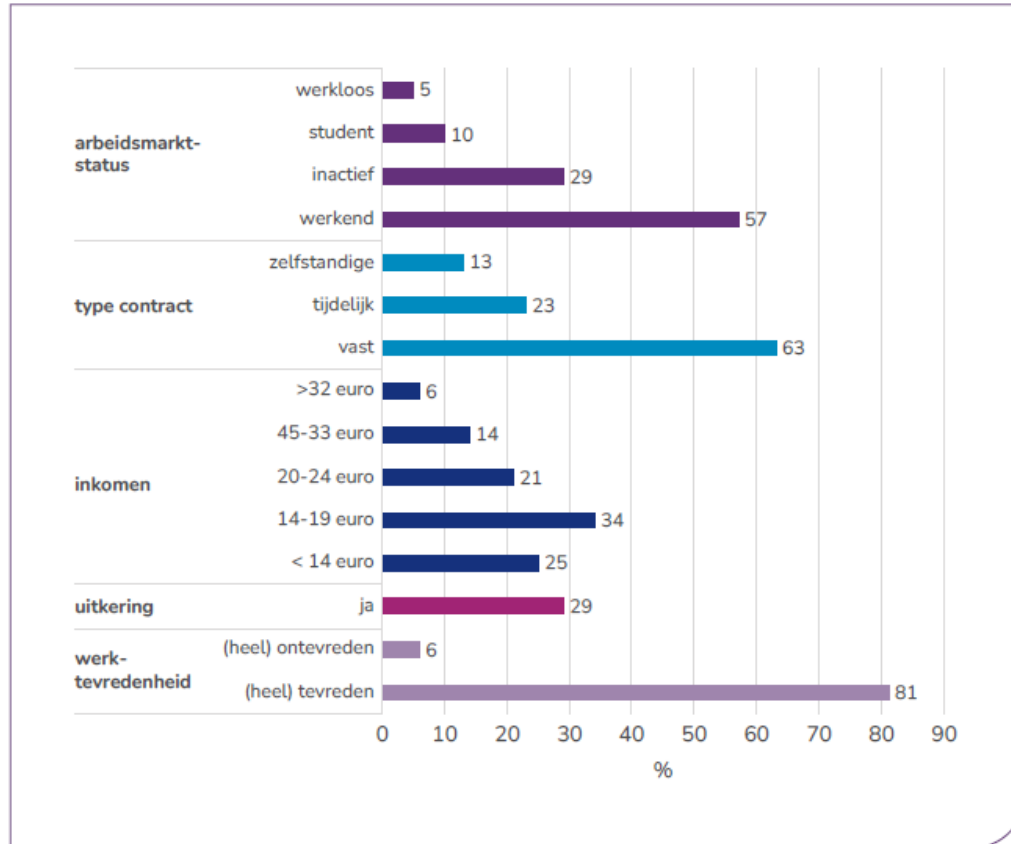
Lage basisvaardigheden: hoe bakenen we de groep af?

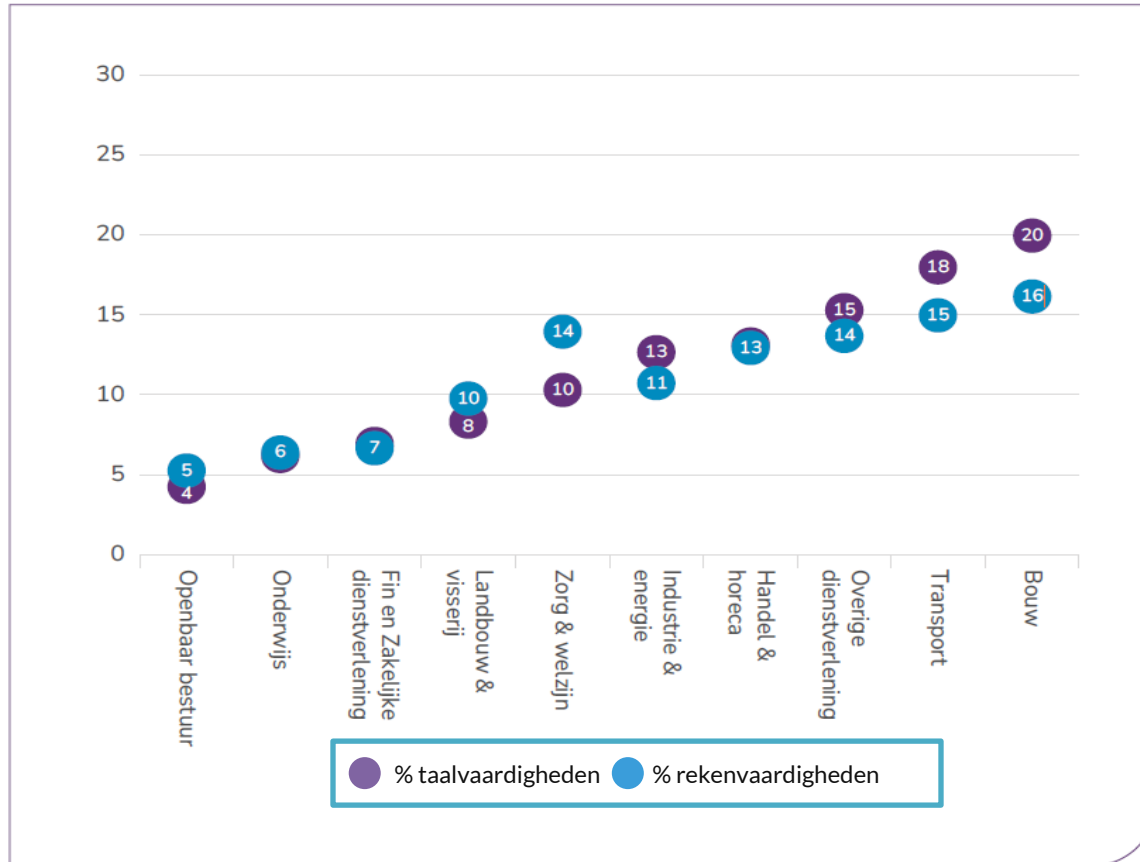
Niveau 1 taalvaardigheid: aandeel NT1 en NT2 (16-65)

	% op niveau 1	Aantal volwassenen in Nederland
Geen migratieachtergrond	37,3	665.000
Eerste generatie migratieachtergrond	55,9	998.000
Tweede generatie migratieachtergrond	6,7	120.000

Arbeidsmarktpositie (16-65 jaar)

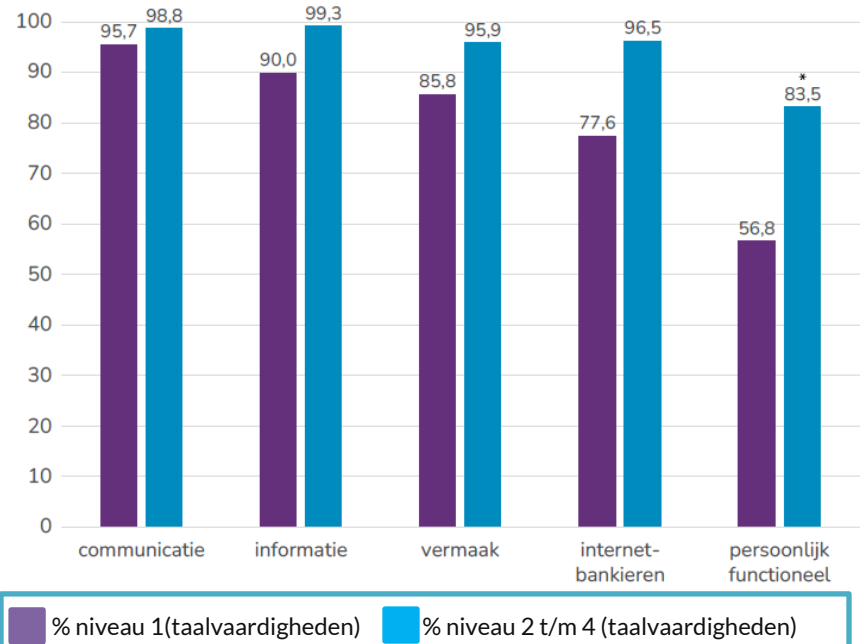
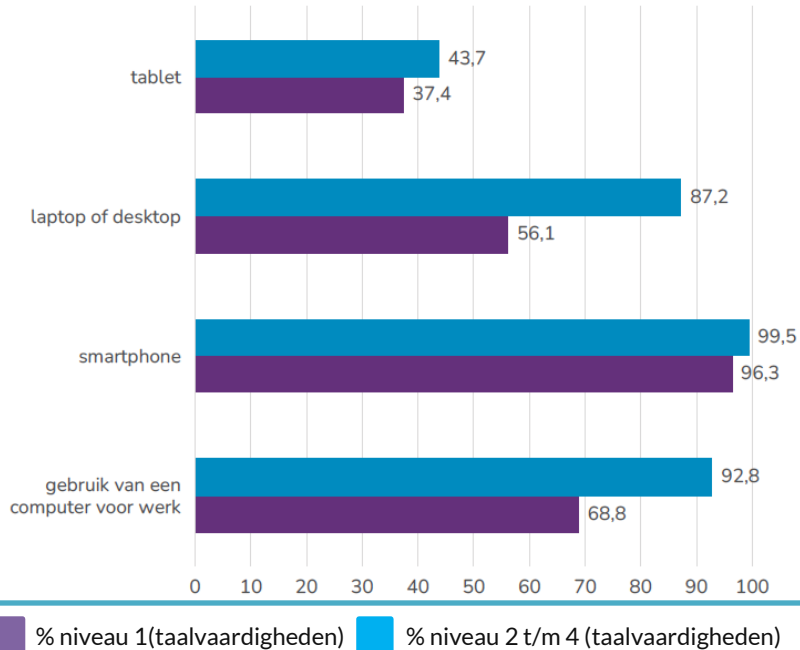

% werkenden op niveau 1, per sector

Gebruik van digitale vaardigheden

Op zoek naar voorspellers van lage basisvaardigheden

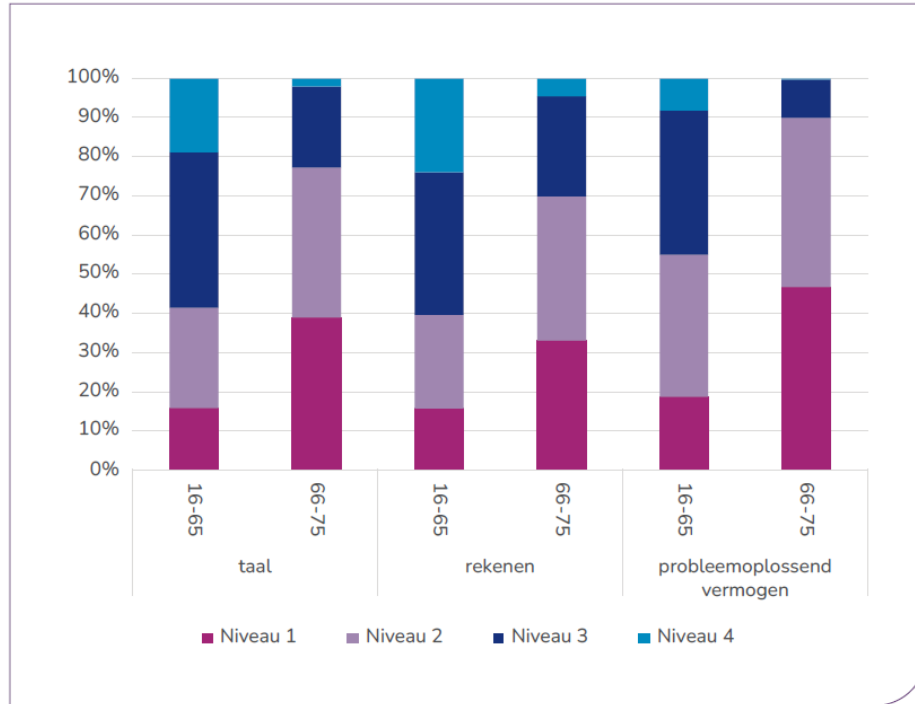

De kans om tot de groep op niveau 1 (taalvaardigheid) te horen:

- Neemt met 18% per 10 levensjaren toe
- Is 8x groter voor volwassenen met een eerstegeneratie migratieachtergrond
- Is 7x groter voor volwassenen met een basisschooldiploma dan met een mbo-diploma
- Is 2,5x groter voor volwassenen die niet actief zijn op de arbeidsmarkt
- Is ruim 2x groter voor volwassenen waarvan de ouders maximaal een vmbo-diploma hebben, vergeleken met hbo-/wo-opgeleide ouders
- Verschilt niet naar geslacht, woonomgeving of uitkeringsstatus

Voor rekenvaardigheid is het beeld vergelijkbaar, maar hangt de kans *niet* samen met leeftijd

66-plussers

Wat werkt:

- Aandacht voor **begrijpelijke communicatie** vanuit omgeving, overheid, zorgprofessionals
- **Alledaags gebruik** is cruciaal
- Leerbehoefte:
  - **intrinsieke motivatie** om te leren: de behoefte aan zelfontplooiing, verrijking, horizonverbreding
  - voorkeur om in **niet-schoolse settings** zelfstandig te leren binnen eigen interessegebieden (informeel, nonformeel)
  - Ouderen beschikken over veel **ervaring** en leren het gemakkelijkst wanneer nieuwe informatie goed past bij voorkennis
  - **Delen van ervaringen**, contact met anderen en sociale steun draagt bij aan leeruitkomsten -> *Buurtpraat, Zilveren taal*

Discussie

- Eerste reactie op bevindingen en reflectie
- Waar liggen kansen om aan de slag te gaan? Wat is daarvoor nodig?